

szavonultak Székelyhidra, ahol szerény nyugdíjuktól közbecsülésben éltek. Férjét túlélte 25 évvel. Utolsó éveit Budapesten élte le két leányánál felváltva: Rózsánál, Heltai Nándornénál és Ibo-lyánál, Orbán Árpádnénál. Meghalt 1917 április 2-án, 86 éves korában. A farkasréti temetőben alussza örök ál-mát.

Várady Mihály, úttörő színész, műkö-dött 1791-94-ben, Budán, Kelemen László első magyar színtársulatánál, hol egy-havi fizetése 24 frt. volt. Mint rendező is működött (1792.). 1794-ben a társu-lat első aligazgatója, azonban okt. vé-gén a Liptai Mária- (L. o.) ügyből ki-folyólag állásáról lemondott. 1795-ben polgári pályára lépett. — Neje: Török Magdolna, színésznő volt. (L. o.)

Várady Miklós, színész, sz. 1849-ben, Kecskeméten. Színipályára lépett 1866 máj. 8-án, Follinus Jánosnál. Gyönyörű baritonja hamarosan feltűnt. 1876 szept. 9-én fellépett a Népszínházban, majd Kolozsvárra hívták meg, ahol 1878 aug. 10-én mutatkozott be a „Paj-kos diákok”-ban. Azóta mindig Kolozs-várott működött, ahol 1908 jan. havá-ban örökös taggá nevezték ki. — Főbb szerepei: Csikós, Göndör Sándor, Csil-lag Pál (Piros bugyellár), Vén ba-kanecos, Szökött katona, Baczur Gazsi, (Peleskei notárius), Csorba Laci (Sárga csikó), Parlagi Jancsi, Liliomfi, Henry márkí (Cornevillei harangok), Pietro herceg (Boccaccio), — Neje: Könczöl Etel, színésznő, kivel 1887 jul. 18-án lépett házasságra, Kolozsvárott. A nagy magyar művész színes életrajzát megírta: Heltai Nándor a „Színészek Lapja” 1930 jun. 1. számában.

Várady Sándor (szilicei), operaénekes, bariton, sz. 1863 máj. 13-án, Pusztaső-regen (Gömör-Kishont vm.), megh. 1912 és 13 közti éjjel, Budafokon. Az egri lyceumot végezve. műegyetemi hall-gató lett, de Káldy Gyula ösztönzésére szép és erős baritonját kiképezte Pauli Richárddal, majd — gr. Eszter-házy Miklós, a tatai gróf, bőkezűségéből, — Bécsben Mancio Felicével. 1884

okt. 1-je óta a M. Kir. Operaház tagja volt — leszámítva rövid ideig hamburgi szerződését (1891) — s írói, költői te-hetségével vált ki jeles kortársai közül: ő volt szónokuk, akár komoly alkalmak-kor, akár a fehér asztalnál. Mintegy másfélszáz szerepe közül (l. „Első sze-repem” c. cikkét a „Pesti Napló” 1901 dec. 29-iki számában) említsük fel a je-lentékenyebbeket: Wotan („A nibelung gyűrűje”), Beckmesser („A nürnbergi mesterdalnokok”), Kurwral („Tris-tan . . .”), Tell Vilmos (címszerep), dr. Bartolo („A sevillai borbély”), Luna gr. („Troubadour”), Germond György („Traviata”), Rigolotto (címszerep), Amonasro („Aida”), Jago („Otello”), Fluth („A windsori víg nők”), Faninal („A rózsalovag”), adóbérlő („Manon Lescaut”), Mephisto („Faust”). — Irt operaszöveget Rékai Nándor zeneszerző, operaházi karnagy számára: „A nagy-idai cigányok”, (Arany János víg epo-szából, 3 felv.) bem. a M. Kir. Opera 1906 febr. 4. — Opera-fordításai: (ki-vévén a Monleone zenéjével a Népszín-ház-Vígoperában előadott „Parasztbe-csület”-et) mind a M. Kir. Operaház megbízásából készültek s ugyanitt ke-rültek színre: „Berlichingen Götz”, 5 f. 9 képben, szövegét Goethe után írta Willner A. M. zenéjét Goldmark Károly; bem. 1902 dec. 16. — „Carmela”, 1 felv. Luigi Castaldo után Feld Leon, zen. Del-már Albert; 1911 nov. 18. „Faust el-kárhozása”, zenés legenda 4 részben. Szöv. és zen. Berlioz Hector; 1904 márc. 29. — „A kecskepásztorleány”, 1 felv. Cain Henri, zen. Dupont Gabriel; 1904 dec. 15. — „Királyfi és királyleány”, 3 felv. Rosmer Ernst, zen. Humper-dinck Engelbert; 1912 okt. 8. — „A ko-vácsok sztrájkja”, 1 felv. Coppée Fran-çois után, Leon Viktor; zen. Beer Mik-sa József; 1899 okt. 4. — „Kukuska”, 3 felv. Falzari Felix, zen. Lehár Ferenc; 1899 máj. 2. (és u. ez „Tatjana” c. Kal-beck Miksa átdolgozta szöveggel 1907 ápr. 28.) — „Lujza”, zenés regény 4 f. Szöv. és zen. Charpentier Gustav; 1901 márc. 28. — „A lonjumeau-i postako-csi” víg opera 3 felv. De Leuven és Brunswick, zen. Adam Adolf; 1904 nov. 29. — „Manon” 5 felv. Meilhac Henri és